

natuurpunt Holsbeek

Jaargang 22
NIEUWSBRIEF
jan, febr, maart 2012

Secretariaat • Natuurpunt afd. Holsbeek • Guy Verrijdt • Gobbelsrode 133 • 3220 Kortrijk-Dutsel • 068-2304467-65

Een volhoudbaar 2012 toegewenst!

Het jaareinde van 2011 is op verschillende terreinen erg woelig en onzeker verlopen. Anticlimax van het voorbije jaar was bladzijde 9 op maandag 12 december 2011 ergens in een populaire Vlaamse krant... Daar stond de onverbiddelijke boodschap na het mislukken van de **VN-klimaattop in Durban** in grote letters geschreven: "Aarde zal meer dan 2 graden opwarmen". Onderaan de bladzijde adverteert een populair automerk zijn laatste nieuwe SUV onder de ronkende titel "Rijplezier met karakter". Voor ruim 30.000 euro ben je eigenaar van een bolide die ongeneerd 220 gr. CO₂/km uitstoot.

Het contrast kon niet groter zijn...

Het is bijna niet te vatten dat betrokken politici en wetenschappers er niet in geslaagd zijn een nieuw bindend akkoord te bereiken om het Kyoto-verdrag te vervangen. Het gebrek aan verantwoordelijkheid is immoreel en leidt tot desastreuze gevolgen. Nu wordt alles vooruitgeschoven naar 2015 waarbij pas in 2020 nieuwe normen zullen afgesproken worden. Veel te lang getalm, want bijna alle onderzoeken en indicatoren wijzen de tegenovergestelde richting uit, zeker wat de gevolgen van de uitstoot van CO₂ betreft. De snel toenemende klimaatcrisis kan ons duur te staan komen, zowel op menselijk als op economisch vlak. Hoeft het nog verwondering te wekken dat het voorbije jaar 2011 uitgeroepen is tot het jaar van alle weerextremen? Naast de gestage opwarming, zijn alle droogte-, hitte- en overstromingsrecords wereldwijd nog maar eens gebroken.

Toch zal de mens zich weten aan te passen aan die veranderende klimatologische omstandigheden. De vindingrijkheid én de technologische evolutie maken dat voor vele toekomstige problemen wellicht nieuwe oplossingen zullen gezocht worden.

(tekening van Lut De Broeck)

De mens is ontwikkeld tot een flexibele soort die zich snel aanpast aan onvoorspelbare leefsituaties. Kortom, de mens op zich zal niet verdwijnen, wat sommige doemscenario's ook mogen beweren. Tot daar het goede nieuws. Want eerst zullen velen door erbarmelijke omstandigheden hun weg moeten zoeken naar bescherming in veiligere gebieden. Dat zal niet zonder slachtoffers gaan.

Het cynische is dat we dit nu al kunnen voorspellen, maar het niet tot urgent handelen aanzet. Jammer...

Op **elk politiek niveau** is een schrijnend gemis merkbaar om de milieu- en klimaatproblematiek de nodige aandacht te geven. Op wereldvlak haken steeds meer landen af die het Kyoto-protocol nog willen onderschrijven, de twee grootste mondiale vervuilers op kop. Het geeft een kettingreactie waarbij steeds meer kleinere landen zich afvragen waarom zij dan wel extra inspanningen zouden doen. Ook de Europese Unie, die aan de conferentietafels een voortrekkersrol wil innemen, blinkt vooral uit in mooie woorden en ronkende beloftes met een schrijnend gebrek aan daadkracht.

En heeft iemand in de bijzonder moeizaam geboren regering van "Elio 1er" veel innoverende beleidsinitiatieven gehoord betreffende het milieuvraagstuk? Is er werk gemaakt van een klimaatminister? Oeps, domweg vergeten...

Ook het **gemeentebestuur** van onze eigenste gemeente heeft nog veel werk om voldoende prioriteiten te stellen inzake milieu- en klimaatproblematiek.

Zo is het jammer dat in de begroting van 2012 het budget voor milieu- en natuurbeleid onveranderd is gebleven. Terwijl er zoveel noden zijn, ook in onze gemeente, die extra investeringen vragen.

We zien gelukkig heel wat positieve tekenen die een evolutie in de goede richting mogelijk maken. Het **bermbeheersplan**, met aandacht voor ecologisch bermbeheer, gaat in 2012 zijn definitieve vorm krijgen. En recent is de gemeente akkoord gegaan met de restfinanciering van ruim 800 euro voor de aanleg van een **hoogstamboomgaard**. Ook de werking van de **MAR** ligt de gemeente duidelijk ter harte en geeft de mogelijkheid tot inspraak en overleg. Wat goed loopt, moet ook vermeld worden!

Op 14 oktober kan ieder van ons opnieuw een boodschap geven aan de gemeentelijke bewindvoerders voor een sterk en ambitieus natuur- en klimaatbeleid. Zo kan Holsbeek verder evolueren naar een duurzaam en ecologische gemeente waar het gezond en tevreden leven is! Laat je stem dus horen!

Wist je trouwens dat ze in Zuid-Afrika, waar Durban gelegen is, niet spreken over duurzaamheid, maar "**volhoudbaarheid**". Ik lees er het woord 'volhouden' in, maar ook de nadruk op 'houdbaar'. Mooi gevonden toch? Een rakere synthese van wat duurzaam leven zou moeten betekenen in de praktijk kan je moeilijk vinden.

Met de hele bestuursploeg van de Natuurpunt afdeling Holsbeek wensen we jou en al wie je lief is een natuurminnend en ecologisch volhoudbaar 2012 toe. Maak er opnieuw iets moois van!

Gert Van der Meiren

Uitnodiging: Algemene vergadering Natuurpunt Holsbeek.

Naar jaarlijkse gewoonte organiseren we ook begin 2012 weer de Algemene vergadering van onze afdeling Natuurpunt Holsbeek. Iedereen is daarop uitgenodigd en we rekenen ook op heel wat opkomst van geïnteresseerden en sympathisanten.

De algemene vergadering gaat door op vrijdag 10 februari 2012 om 19u. in de Gildenzaal van Kortrijk-Dutsel (Gildestraat 4)

De bekendmaking en oproep in deze nieuwsbrief geldt als officiële uitnodiging. Om kostenbesparend te werken, krijgt niemand meer een persoonlijke uitnodiging. Maar we weten dat de echte gemotiveerde leden zich hierdoor niet laten afschrikken.

Een Algemene vergadering hoeft geen saaie boel te worden, integendeel. Het vormt een vast onderdeel van onze werking, waarbij een uitgebreid overzicht wordt gegeven van alle activiteiten van onze vereniging over het afgelopen jaar.

Concreet wordt verslag uitgebracht over het **beheer van onze natuurgebieden** "Hagelandse vallei" en focussen we op het actuele **natuur- en milieubeleid**. Traditiegetrouw is er een uitgebreid hoofdstuk **natuurstudie en -educatie**, aangezien diverse medewerkers met heel verschillende projecten bezig zijn. Boeiend om te horen, nog fascinerender om mee aan deel te nemen! Uiteraard horen ook de strikt formele maar daarom niet minder belangrijke aspecten bij zo'n algemene vergadering: de goedkeuring van het kasverslag en de boekhouding én tenslotte de herverkiezing van het bestuur.

2011 was in meerdere opzichten een succesvol jaar! Om daar zicht op te krijgen, ben je meer dan welkom op vrijdag 10 februari!

Rond 20u. is het officiële gedeelte afgerond en maken we tijd voor ontspanning en educatie.

Dit jaar nodigen we Alfonse Lacroix uit met **een fotoreportage** over 'De Hagelandse vallei in vier seizoenen'. Een prachtige evocatie van de pareltjes uit onze natuurgebieden vlakbij.

Tenslotte bieden we nog **een film** aan die een unieke kijk geeft op een vaak verborgen wereld: "Onze bossen, een verrassende wereld".

Wij zorgen voor een drankje en een hapje om ook de innerlijke mens die avond te verwennen. Rest ons om ieder van jullie hartelijk uit te nodigen op deze boeiende avond. Hopelijk tot dan!

Tinne Snoeijs

Voorzitter Natuurpunt afdeling Holsbeek

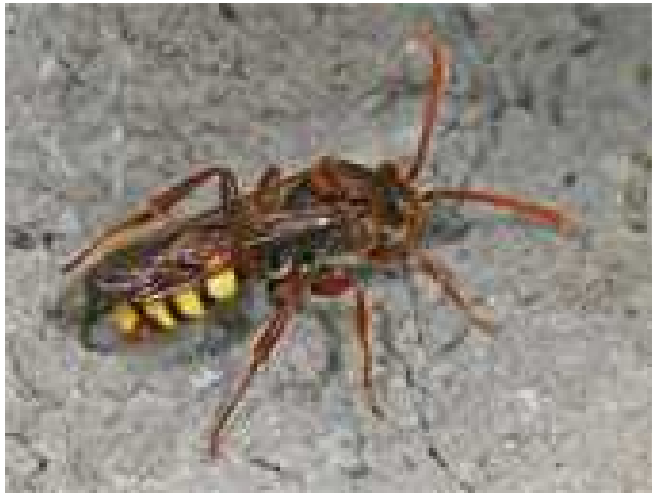

Wilde bijen (Deel 2).

Veel solitaire bijen worden geparasiteerd door zogenaamde koekoeksbijen. Die leggen hun eitje in het nest van een ander en de larve van de koekoeksbij doodt het eitje of de larve van de andere bij en begint daarna aan de voedselvoorraad die voor het eigen broed was aangelegd door de gastvrouw.

Het zijn bijen die heel veel lijken op een wesp, maar het niet zijn. We noemen ze **wespbijen**. De diertjes zijn ongeveer 10 mm lang. Er zijn in België 45 soorten wespbijen en vele lijken op elkaar. Het is dan ook meestal niet gemakkelijk om vast te stellen welke soort het is.

Wespbijen hebben dikwijls oranje tot rode poten, lange antennen en bruinrode ogen. Het eerste achterlijfsegment is ook rood en het tweede heeft rode plekken op de boven- en onderkant. De thorax en kop zijn bruinachtig kort behaard en fijn gepuncteerd.

Wespbij

En het zijn niet de minst fraaie. Integendeel, deze parasieten behoren tot de mooist gekleurde insecten in onze streken. Het gaat dan bijvoorbeeld om de Goudwesp (*Chrysis ignita*), een zeer mooi dier, klein van formaat - namelijk slechts ruim 1 cm van kop tot achterlijfpunt - maar uitzonderlijk fel gekleurd.

De algemeen voorkomende Goudwesp heeft meerdere kleuren met metaalachtige glans (rood, blauw en groen) die zeer opvallend zijn. Het is een beetje afhankelijk van de lichtval, maar het zijn zeer spectaculaire insecten. Wat de functie van de opvallende kleuren van Goudwespen in het algemeen is, is niet geheel duidelijk.

Misschien is het slechts bedoeld als afschrikkingseffect voor predatoren. Het zijn als larven parasitair levende insecten, die als volwassen insect met belangstelling de activiteiten van andere insecten gade slaan.

Goudwesp

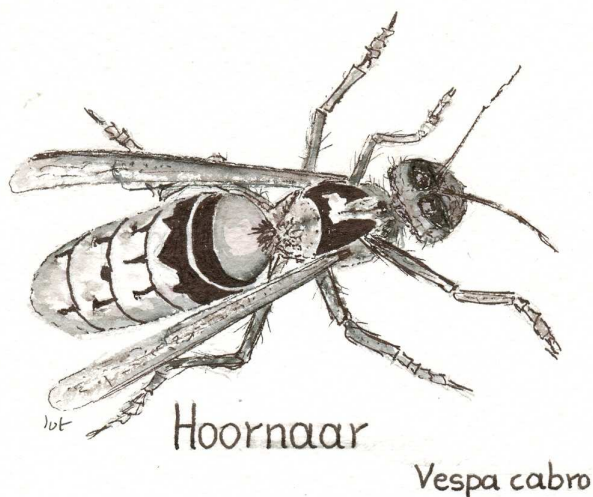
Wanneer deze andere insecten een ei gelegd hebben, zal de Goudwesp in hetzelfde nest ook een ei leggen. De gewone Goudwesp is een generalist, dat wil zeggen, dat hij niet op zoek gaat naar één bepaalde soort wesp of bij om op te parasiteren, maar dat meerdere soorten voldoen. Hij heeft grotere en kleinere gastheren en is daarom zelf ook nogal variabel van grootte, maar meestal zo'n 4-10 mm in lengte. De Goudwesp past zich ook aan, aan de ontwikkeling van de gastheer. Bij sommige 'gastheren' ontwikkelt zich het ei tot volledig insect in hetzelfde jaar en overwintert de Goudwesp met de gastheer in niet geparasiteerde nesten ook als volwassen dier. Bij andere gastheren overwintert de larve en komt de volwassen Goudwesp ook pas in het late voorjaar te voorschijn.

En dat brengt ons bij de meer algemene wespen. Wespen en Hoornaars zijn echte opruimers in de natuur en dus zeer nuttig. Voor het broed hebben ze dierlijke eiwitten nodig. Wespen en Hoornaars eten als volwassen insect geen dierlijk voedsel meer. Ze hebben suikers nodig om de temperatuur van het broednest op peil te houden (circa 29°C). Via spiertrillingen wekken ze warmte op waarvoor ze energie verbruiken.

In het voorjaar zijn koninginnen voor suikers aangewezen op voorjaarsbloemen; in het najaar zie je veel werksters vliegen op bloeiende klimop. Ze vliegen echter veel liever op sappen van bijvoorbeeld pruimen en peren, waardoor ze soms veel schade veroorzaken omdat ze de vruchten zelf open knagen.

In de zomer produceren de larven een voedingsstof, bestaande uit suikers, aminozuren en eiwitten, voor koningin en werksters in ruil voor het dierlijke voedsel. Hier is dus een soort omgekeerde ouder-kind situatie. Immers, bij de zoogdieren geven de moederdieren melk aan hun jongen; hier geven de jongen complete voeding aan de oude insecten. Het is mogelijk ook een vorm van voedselopslag, niet in raten zoals bij honingbijen, maar in de larven, zodat er altijd enige voorraad is. Zieke of gestorven larven worden overigens verwijderd zonder deze nog als voedsel te

gebruiken. Van dode poppen worden wél de bruikbare delen weer aan de larven gevoerd. Als in de nazomer het broednest inkrimpt, kunnen wespen zeer vervelend worden vanwege hun hinderlijke zoektochten naar suikers. Ze kunnen op terrassen met frisdranken en ijsjes heel lastig zijn. Ze leveren dan gevaar op door te steken in de mond- of keelholte als de wesp per ongeluk in de mond komt of ingeslikt wordt. De zwelling die daarna ontstaat kan verstikkingsverschijnselen veroorzaken. Limonades kan men om die reden het beste drinken met een rietje.

Hoornaar
Vespa crabro
(tekening van Lut De Broeck)

De Hoornaar nestelt in onze streken meestal boven de grond. De gewone wesp zit juist dikwijls in de grond, maar ook veel in spouwmuren, holle bomen of gewoon vrij hangend aan bomen of struiken. In het laatste geval zijn het meestal prachtige bolvormige bouwsels. Hoornaars zijn veel zeldzamer en die mogen van mij blijven, graag zelfs, want ze geven nauwelijks last, omdat de volken meestal wat geringer in omvang zijn, afhankelijk van de ruimtemogelijkheden en de plaats van het broednest.

Broednest Hoornaar

Daarnaast zijn het schitterende dieren die zich buiten de directe omgeving (5 meter) van het nest niet aanvallend gedragen als ze met rust worden gelaten. Dat de steek van een Hoornaar zeer gevaarlijk zou zijn, is een fabel. Deze is niet gevaarlijker dan die van honingbijen en gewone

wespen. De laatste zijn overigens veel agressiever. Mogelijk komt de slechte faam van de Hoornaar door de teksten daarover in de bijbelboeken Exodus en Jozias. Hoornaars zouden worden uitgezonden door het volk Israel om de vijanden te verdrijven. Deze indruk wordt ook in stand gehouden door spectaculaire natuurfilms met suggestieve titels. De laatste die ik zag, ging over 'Killer hornets' in Israel.

Graafwespen zijn dan weer gespecialiseerd op één bepaalde andere diersoort (geleedpotigen zoals spinnen of insecten). De Roodpotige Sprinkhaandoder (*Tachysphex panzeri*) vangt bijvoorbeeld sprinkhanen, die zij in een nestholte brengt als voedsel voor haar larve. Graafwespen verdoven hun prooien zodat ze blijven leven totdat het eitje uitkomt en hun larve aan de maaltijd kan beginnen. Het dier blijft zo vers voedsel voor de larve van de parasiterende wesp.

Veel insectensoorten zijn gebonden aan bepaalde waardplanten die als voedsel dienen voor de larven. Diverse inlandse orchideeën hebben een verwantschap met insecten en hun namen. Zo zijn er de vliegenorchis, muggenorchis, keverorchis, bijenorchis, hommelorchis, moeraswespenorchis en nog veel meer. Sommige bloemen oefenen via vorm en geur een sterke aantrekkingskracht uit op bepaalde mannelijke insecten, die bij bloembezoek via een paringspoging de bestuiving tot stand moeten brengen.

De breedbladige of brede wespenorchis is bijvoorbeeld genoemd naar de wespen die erop foerageren. Het is nooit druk op die planten. Slechts een enkel exemplaar vliegt op de zoete nectar van de bloemen. De nectar van deze orchis zou enigszins giftig zijn en voor de wesp een soort bedwelmende roes veroorzaken die een verslavend effect heeft. Ze keren steeds terug en dat is natuurlijk ook de bedoeling van de plant, want zo komt de bestuiving tot stand.

Sluipwespen hebben relatief lange antennes die meer dan 13 leden bevatten. Dat is, naast de vorm van het insect, een kenmerk van de sluipwespen. Sluipwespen zijn dikwijls endoparasieten van de larven en poppen van andere insecten, bijvoorbeeld nachtvlinders en zweefvliegen. De larve van de sluipwesp zit daarbij in die gastheer en vreet die geheel leeg. Andere soorten leven op de buitenkant van de gastheer. Sommige sluipwespen zijn schitterend gekleurd maar ook zwart-wit is niet echt lelijk. Enkele sluipwespen worden op grote schaal uitgezet om plaaginsecten uit te roeien, zoals bladluizen en witte vlieg.

Sluipwespen zijn veelal sterk gespecialiseerde insecten en in staat tot ongelooflijke dingen. Sommige soorten leggen bijvoorbeeld eitjes die een factor duizend in omvang toenemen voordat ze uitkomen. Andere produceren tot wel duizenden nakomelingen uit slechts één eitje. Weer andere,

injecteren hun gastheer met een gif dat na enige tijd de ontwikkeling van de gastheer verandert. Ongeveer een kwart van alle Belgische insectensoorten is sluipwesp en dat geeft al aan dat er nog een lange tijd nodig is om de soorten te leren kennen. Gustave Flaubert heeft ooit een mooie uitspraak gedaan, die volgens mij ook van toepassing is op sluipwespen: "Pour qu'une chose soit intéressante, il suffit de la regarder longtemps" - je hoeft maar lang genoeg naar iets te kijken, dan wordt het vanzelf interessant - !

Frans Cuypers

Asbest: (g)een mineraal.

Asbest is de laatste tijd erg in het nieuws en het is zeker aangewezen om de documentatie erover goed te lezen, zowel om te zien of het in of rond het eigen huis aanwezig is, als om het veilig te verwijderen. Een brochure hierover van de Vlaamse overheid is te downloaden op http://www.mmk.be/afbeeldingen/File/asbest_in_en_om_het_huis_LR_2007.pdf, en ook op het gemeentehuis is hierover documentatie beschikbaar en kunnen er inlichtingen gevraagd worden. Verder is er ook de gratis Vlaamse infolijn op nummer 1700.

Maar dit artikel wil asbest behandelen als onderdeel van de natuur, meer bepaald als mineraal. Het is natuurlijk **een erg gevaarlijk mineraal**, maar 'natuurlijk' betekent niet noodzakelijk zonder gevaar: denk maar aan bijvoorbeeld Vingerhoedskruid dat mooi bloeit in veld en tuin, maar dat een vergif bevat dat dodelijk kan zijn.

Asbest wordt ontgonnen als delfstof en is dus een mineraal. Maar asbest is niet echt een eigen en zelfstandig mineraal: enerzijds kunnen meerdere mineralen asbest vormen en anderzijds komen die mineralen niet alleen voor onder de vorm van asbest. Een goed voorbeeld hiervan is het mineraal aktinoliet: dat is bv. in de Oostenrijkse Alpen te vinden als dikke groene tot zwarte stengels in het gesteente en zo kreeg het zijn naam, die 'straalsteen' betekent. Maar het vormt bijvoorbeeld in Californië compacte, vervilte en erg taaie massa's: die zijn een vorm van de edelsteen jade. En daarnaast komt het ook voor als lichtgroene buigzame vezels in holtes: dat is dan asbest. Een ander dergelijk mineraal is riebeckiet: dat is te vinden als zeszijdige kristallen met mooie eindvlakken, maar evenzeer als spleetopvullingen gevormd door evenwijdig blauwe vezels met een prachtige zijdegans: die heten ook wel eens krokidoliet. Ook de mineralen grüneriet en anthofylliet kunnen optreden als dikke stengels en vrije kristallen, maar evenzeer als vezelige massa's.

vezelige riebeckiet uit Mont St-Hilaire, Canada

Die heten asbest en dat is dus eigenlijk de term voor een bepaalde vorm waarin sommige mineralen kunnen optreden: als fijne vezels die bijna tot in het oneindige kunnen uitgerafeld worden. Die werden vroeger ook 'bergglas' geheten omdat ze net zoals vlasvezels konden verwerkt en geweven worden. Zo is er het verhaal van Karel de Grote die zijn disgenoten verraste door na de maaltijd het tafelkleed met alle afval erop in het haardvuur te gooien. De etensresten verbrandden maar tot ieders verbazing bleef het tafelkleed intact. Als dit verhaal waar is, betreft het hier een zeer vroeg gebruik van asbest. Dit verhaal maakt bovendien de opvallendste eigenschap van asbest duidelijk: het is onbrandbaar, stevig en zeer bestendig. Daarom werd het gebruikt voor toepassingen waar deze eigenschappen tot hun recht komen: vuurvaste koord voor het afsluiten van de micavenstertjes in de oude kolenkachels; remblokken; vuurvaste bekleding voor stalen steunen in gebouwen (speciaal na de brand van de Innovation in Brussel); vuurvaste handschoenen en zelfs hele pakken voor brandweerlieden; filters; asbestcement, golfplaten en asbestleien, vooral als 'eterniet' bekend in de volksmond ...

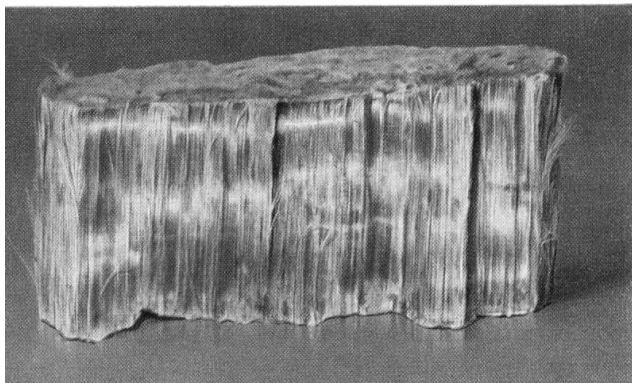
Maar juist die kenmerken van asbest vormen ook het gevaar ervan: de vezels kunnen zeer dun zijn, dun genoeg om cellen te beschadigen en de genen erin zodat de groei ervan ontregeld wordt, wat tot kankers kan leiden. Maar tegelijk zijn die vezels lang zodat ze niet uit de weefsels kunnen verwijderd worden door onze afweermechanismen. En ook zijn het zeer stevige verbindingen zodat ze niet oplossen of afbreken, maar in de weefsels aanwezig blijven en blijvend schade kunnen toebrengen.

Al de genoemde mineralen behoren tot de amfibolen, een groep mineralen met een silicaatstructuur die als lange linten is opgebouwd. De band tussen die linten is echter relatief zwak, wat de heel goede splinging veroorzaakt en het rafelen tot ultradunne vezels mogelijk maakt.

Er is nog een tweede mineraalgroep die asbest kan vormen: de serpentijnen. Die kregen hun naam naar hun gevlekte groene uiterlijk dat aan een slangenvel doet denken. Eigenaardig genoeg is hun structuur niet vezelvormig, maar plaatvormig. Bij een bepaald mineraal van die groep, chrysotiel, zijn die plaatjes opgerold maar dat is natuurlijk op de schaal van atomen: zo ontstaan weer dunne vezels maar in doorsnee is onder een elektronen microscoop te zien dat het een opgerolde spiraal is. In de Alpen, op de grens tussen Zwitserland en Italië, komt veel serpentijn voor en zijn er ook oude asbestontginningen.

Chrysotiel vormt het zogenaamde "witte asbest", zowat 90% van alle asbest die vroeger ontgonnen werd. Zowel in de Oeral als in Quebec ligt er een stad met de naam Asbestos met ernaast een groeve van meer dan een kilometer doorsnede en een halve kilometer diep. Riebeckiet vormt het "blauwe asbest", terwijl de andere mineralen het "bruine asbest" leveren. Zuid-Afrika was hiervan een grote leverancier onder de handelsnaam 'amosiet', naar de afkorting van Asbestos Mine of South-Africa.

Nog uit Zuid-Afrika komt een populairdere vorm van asbest, meer bepaald valkenoog en tijgeroog.

Oorspronkelijk waren dat spleten gevuld met evenwijdige vezels van blauwe krokidoliet. Later *Chrysotiel uit de Oeral*

circuleerde er water met opgeloste kwarts door het gesteente en dat verving gedeeltelijk de vezels en zette kwarts af ertussen en eromheen. Als daarbij de blauwe kleur behouden bleef, heet de steen 'valkenoog', werd het mineraal geoxideerd (het bevat ijzer) dan ontstaat het goudbruine tijgeroog. De voormalige vezelstructuur blijft min of meer behouden en geeft de mooie glans aan geslepen stukken. Deze stenen zijn veilig: ze zijn compact en bevatten geen losse vezels die zouden kunnen los komen en ingeademd worden. Of hoe een gevaarlijk mineraal toch nog een stuk schoonheid kan worden.

Erik Vercammen

Kalender Natuurpunt 2012.

Nu het nieuwe jaar van start is gegaan, is er weer een prachtige kalender uitgeven door Natuurpunt met enige en unieke natuuroptnames.

De opbrengst gaat naar het project 9917 "Hagelandse Vallei" Holsbeek

Te koop voor € 9 bij Jan Wyckmans

*Als iemand in zijn eentje droomt is het maar een droom.
Wanneer velen samen dromen is dat het begin van een nieuwe werkelijkheid*

*Het Natuurpunt-team wenst u en uw familie een gedreven 2012
We danken iedereen voor de positieve samenwerking in 2011*

En niet vergeten te noteren...

(tekening van Lut De Broeck)

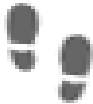
Activiteitenkalender.

Zaterdag 28 januari 2012
 Beheerwerkdag "Hagelandse Vallei"
 Dunbergbroek 8u00
 Samenkomst brug over de Winge,
 Molenbaan, Wezemaal (Rotselaar)
info: Jan Wyckmans 016/44.51.31.

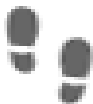
Vrijdag 10 februari 2012
Algemene vergadering
 Natuurpunt Holsbeek
 19u00 Gildezaal Kortrijk-Dutsel
info: Jan Wyckmans 016/44.51.31.
 Guy Verrijdt 016/29.70.83.
 Aansluitend fotopresentatie
"De Hagelandse vallei in vier seizoenen"
 door Alfonse Lacroix.

Zondag 12 februari 2012
 Winterwandeling Kloosterbos en
 Dunbergbroek
 Vertrek 14u00 kerk Holsbeek dorp
 Laarzen aangeraden bij nat weer
info: Toine Organe, 016/62.24.81.

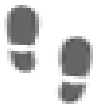
Zaterdag 25 februari 2012
 Beheerwerkdag "Hagelandse Vallei"
 Dunbergbroek 8u00
 Samenkomst aan de brug over de
 Winge, Molenbaan, Wezemaal
 (Rotselaar)
info: Jan Wyckmans 016/44.51.31.

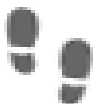
Zondag 25 maart 2012
 Wandeling lentebloeiërs in het
 Kloosterbos en Dunbergbroek
 Vertrek 14u00 kerk Holsbeek dorp
 Laarzen aangeraden bij slecht weer
info: Toine Organe, 016/62.24.81.

Zaterdag 31 maart 2012
 Beheerwerkdag "Hagelandse Vallei"
 Kloosterbroek 8u00 Samenkomst
 brug over de Winge, Rotselaarpad 4
info: Jan Wyckmans 016/44.51.31.

Zaterdag 7 april 2012
 Lentebloeiërs Kloosterbos en
 Dunbergbroek
 Vertrek 14u00 kerk Holsbeek dorp
 Laarzen aangeraden bij slecht weer
info: Hadewijch Verhenne,
 0478/65.16.75.

Zondag 15 april 2012
 Wandeling lentebloeiërs in het
 Kloosterbos en Dunbergbroek
 Vertrek 14u00 kerk Holsbeek dorp

Laarzen aangeraden bij nat weer
info: Toine Organe, 016/62.24.81.

Zaterdag 28 april 2012
 Beheerwerkdag "Hagelandse Vallei"
 Dunbergbroek 8u00
 Samenkomst aan de Uythemolen
 in de Molenbaan te Wezemaal
info: Jan Wyckmans 016/44.51.31.

Zondag 13 mei 2012
 Vroege vogelwandeling in de
 Hagelandse Vallei
 Vertrek 6u30 VK voetbal Holsbeek
info: Guy Verrijdt 016/29.70.83.
 Johan Vandeplass 0495/42.57.02.

Bestuursleden.

Voorzitter:

Tinne Snoeijs
 0491/35 35 77.
tinne.snoeijs@hotmail.com

Secretaris:

Guy Verrijdt
 Gobbelsrode 133
 3220 Kortrijk-Dutsel
 016/29.70.83.
gverrijdt@gmail.com

Penningmeester:

Frans Cuypers
 Langeveld 46
 3220 Holsbeek
 016/44.39.48.
frans.cuypers@khleuven.be

Thematische werkgroepen

BELEID

Bruno Wens
 016/44.72.65.
wens.wolfs@belgacom.net

NATUURSTUDIE

Roel Uyttenbroeck
 0495/62.88.63.
roel_uyttenbroeck@hotmail.com

NATUURBEHEER

Conservator

Jan Wyckmans
 016/44.51.31.
jan.wyckmans2@telenet.be

Oplissing puzzel: SLEEDOORNPAGE